

Professioneel statuut Metameer

Introductie

Aan de hand van het professioneel statuut hebben de schoolleiding en de docenten (en andere medewerkers) met elkaar het overleg over de afspraken die worden gemaakt over de benutting van de professionele ruimte in de dagelijkse onderwijspraktijk. Juist de professionele dialoog hierover is van belang, meer nog dan het “papieren statuut”.

Leraren hebben via de MR instemmingsrecht ten aanzien van het vaststellen van het professioneel statuut. Het professioneel statuut geeft onder meer de regeling weer die schoolleiding en docenten vaststellen met betrekking tot de wijze waarop de zeggenschap van leraren wordt georganiseerd. Het professioneel statuut maakt deel uit van de zogenoemde “professionele keten” uit de Wet BLL (Beroep Leraar en Lerarenregister): de omschrijving van het beroep van leraar, de zeggenschap van de leraar in zijn beroepsuitoefening en het gestructureerd werken aan het eigen bekwaamheidsonderhoud. Het zou gezien kunnen worden als aanvulling op de WMS (Wet Medezeggenschap Scholen)

Preambule

Uitgangspunt van het professioneel statuut is dat sprake dient te zijn van evenwicht tussen de professionele ruimte van de leraar en het organisatiebeleid.

De leraar is professional en is als zodanig onderdeel van een professionele gemeenschap. Zijn professionaliteit is verankerd in de gezamenlijke beroepsstandaard die door de beroepsgroep wordt uitgedragen. Daaronder vallen onder meer de bekwaamheidseisen zoals geformuleerd in de context van de Wet BIO. Het is de bedoeling dat de beroepsgroep deze standaard waarborgt door middel van haar registratiesystematiek. De leraar is naast professional ook werknemer: hij dient zich te gedragen als goed werknemer en is als zodanig verplicht zich te houden aan de aanwijzingen door het management gegeven.

Schoolorganisatie en management ondersteunen leraren in de uitoefening van hun professie. De werkgever dient zich daarbij te gedragen als goed werkgever.

Met het professioneel statuut wordt erkend dat de werkgever verantwoordelijk is voor het geheel van de onderwijsorganisatie en voor het gevoerde en te voeren beleid, waarbij de leraar professionele zeggenschap bij de vormgeving en uitvoering daarvan nodig heeft om zijn werk goed te kunnen doen.

Artikel 1 Professionele ruimte

- a) Onder professionele ruimte wordt verstaan: de interne zeggenschap van leraren over de vormgeving van het onderwijskundig en kwaliteitsbeleid in de dagelijkse schoolpraktijk.
- b) Onder deze vormgeving wordt begrepen: die beslissingen en handelingen van leraren die leiden tot de operationalisering van vastgesteld onderwijskundig en kwaliteitsbeleid in de onderwijspraktijk.
- c) De organisatie schept ruimte voor leraren om hun professioneel handelen te optimaliseren.

Toelichting:

De professionele ruimte houdt in de ruimte van leraren om binnen de kaders van wet- en regelgeving, de visie en missie (identiteitsbewijs) van de Stichting en de betreffende locatie en tenslotte de doelstellingen en werkplannen van de instelling, vorm te geven aan het onderwijs aan leerlingen. Eén en ander binnen de wettelijk vastgestelde eisen van toetsing en examinering en binnen de kaders die daarover binnen de instelling zijn afgesproken.

Artikel 2 Professionele ruimte en samenwerking

- a) Eigen aan de professionele leraar is dat hij samenwerkt met collega's in de school, onder meer binnen het team dat aan dezelfde (groep) leerlingen lesgeeft en team dat binnen dezelfde sectie of vakgroep werkt.
- b) Leraren benutten hun professionele ruimte in directe samenspraak met collega's en met de schoolleiding.
- c) Zowel in teamverband als individueel kunnen leraren ontwikkelingsdoelen of resultaatafspraken met de schoolleiding afspreken, waarover vervolgens ook verantwoording wordt afgelegd.

Artikel 3 Deskundigheid en verantwoordelijkheid leraar

- a) Op grond van de bekwaamheid tot het geven van onderwijs, bedoeld in artikel 36 en artikel 2 Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel, beschikt de leraar over voldoende pedagogische, didactische en vakinhoudelijke zeggenschap.
- b) De in het eerste lid bedoelde zeggenschap omvat in elk geval dat de leraar
 - de leerstof selecteert en ordent,
 - werkvormen, materialen en media kiest,
 - de prestaties van de leerling beoordeelt, waaronder mede wordt begrepen het maken van toetsen, het kiezen en samenstellen hiervan,
 - de begeleiding van de leerling vaststelt en uitvoert, en
 - het contact met de ouders/verzorgers onderhoudt.
- c) Binnen het geheel van bekwaamheden en verantwoordelijkheden wordt onderscheid gemaakt naar functieniveau LB, LC en LD.

Artikel 4 Teamoverleg

- a) Leraren participeren in verschillende vormen van teamoverleg. Hierin wordt onder meer de benutting van ruimte door de individuele professional afgestemd met die van collega's en het organisatiebeleid.
- b) Teamoverleg kan zowel door leraren zelf als door de schoolleiding worden georganiseerd.
- c) Naast afstemming kan vanuit het teamoverleg ook gevraagd en ongevraagd aan de schoolleiding advies worden gegeven met betrekking tot het onderwijskundig beleid en het beleid met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs.
- d) Indien de schoolleiding een besluit neemt waarbij een advies van het teamoverleg niet of niet geheel wordt gevolgd, stelt de schoolleiding het betreffende team in kennis van de redenen van het afwijken van het advies.

Toelichting:

Samenwerking in de schoolorganisatie is een leidend principe van leraren bij hun werkzaamheden. Daardoor zullen veel van de beslissingen die binnen de professionele ruimte vallen, in de dagelijkse praktijk door direct onderling contact tussen collega's worden genomen en geregeld.

Artikel 3 Professionele ruimte, beleid en bestuur

- a) De leraar respecteert bij de benutting van de professionele ruimte de beleidskaders zoals deze door bestuur en management met inspraak van de MR zijn vastgesteld.
- b) Bestuur, management en MR wegen de mening van leraren bij het vaststellen van belangrijke beleidsbepalende onderwijsdocumenten. Zij waken er voor dat de inhoud van deze documenten niet te veel ten koste gaat van de professionele ruimte van leraren.
- c) De MR verleent advies/instemming aan een belangrijk beleidsbepalend onderwijsdocument eerst nadat zij de mening van betreffende leraren of teams heeft vernomen, resp. vergewist zich er van dat betreffende document in afstemming tussen bestuur of schoolleiding met betreffende team heeft plaatsgevonden.

Toelichting:

Zoals aangegeven in de preambule is het zaak dat professionele ruimte en beleid en bestuur van de instelling met elkaar in evenwicht zijn. Professionele ruimte krijgt dan ook een plaats binnen de beleidskaders zoals deze zijn vastgesteld door bestuur en management. De leraar respecteert die kaders.

Bij de beleidsbepaling betrekken bestuur en management – zoals bepaald in de WMS – de inspraak van de medezeggenschapsorganen bij de instelling. Ten aanzien aangelegenheden van beleid en bestuur

komt die medezeggenschapsstructuur de advies/instemmingsrechten toe die daarvoor wettelijk en bij reglement zijn vastgesteld. De professionele ruimte van de leraar laat die advies/instemmingsrechten ongemoeid, aangezien deze ruimte de *vormgeving* van de bepaalde beleidskaders in de dagelijkse onderwijspraktijk betreft.

Het is aan bestuur, management en medezeggenschapsraad ervoor te waken dat de beleidskaders zoals die worden vastgesteld niet te zeer ingrijpen op de professionele ruimte van de leraar.

Om te borgen dat leraren worden betrokken bij de besluitvorming over belangrijke beleidsbepalende onderwijsdocumenten, bepaalt het statuut dat leraren minimaal gehoord zijn wanneer dergelijke besluiten aan de orde zijn.

Artikel 4 Deskundigheid en kwaliteit

- a) De leraar werkt voortdurend aan zijn deskundigheid en kwaliteit door zijn vakkennis op peil te houden, zijn vakdidactische en pedagogische bekwaamheid te ontwikkelen en te werken aan zijn bekwaamheidseisen die de beroepsgroep leraren heeft samengesteld en die via de Wet BIO zijn vastgelegd.
- b) De leraar legt verantwoording af aan zijn collega's en schoolleiding over (de ontwikkeling van) zijn deskundigheid en kwaliteit.
- c) Bestuur en management kunnen in het kader van de kwaliteit van het onderwijs en de daartoe gewenste innovaties een beleid gericht op verdere deskundigheids- en kwaliteitsbevordering voorstaan. De beleidslijn die zij daarbij voorstellen wordt vastgesteld met inspraak van de medezeggenschapsraad. De MR betreft voor het uitbrengen van advies/instemming de mening van de leraren, resp. betreffende teams over dit voornemen. Na vaststelling van het beleid respecteert de leraar deze kaders voor de bevordering van deskundigheid en kwaliteit.
- d) De leraar wordt gedurende de beginperiode (de inductie-periode) van het leraarschap begeleid. Tijdens de eerste beginperiode krijgt de beginnende leraar extra ruimte voor deskundigheids- en kwaliteitsbevordering.

Artikel 5 Omgaan met geschillen

- a) Geschillen over de (interpretatie van) het professioneel statuut tussen een individuele leraar en de schoolleiding worden intern en op passende wijze behandeld. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de HR-adviseurs van de Stichting.
- b) Een geschil dat complete teams betreft, kan aanhangig gemaakt worden bij de MR en het Bestuur.
- c) Zo nodig kan gebruik gemaakt worden van de klokkenluidersregeling.

Artikel 6 Vorm, betekenis en werkingsduur

De professionele dialoog wordt gevoerd binnen het kernteam van de betreffende locatie. Dit kernteam bestaat uit vertegenwoordigers van de vakgroepen, mentorengroepen, de teamleiding en de directie. Minimaal één maal per periode vindt in het kernteam een professionele dialoog plaats over de onderwijsontwikkelingen op de locatie.

Eén maal per twee jaar, gekoppeld aan de cyclus van het locatieplan vindt op elke locatie de professionele dialoog plaats ten einde de professionele ruimte, zeggenschap van de leraren vast te stellen alsmede de invulling daarvan het evalueren, te beginnen in het najaar van 2018. Het beleidskader zelf wordt uiterlijk 2021 geëvalueerd.

Verklaring

Het bevoegd gezag erkent met de ondertekening van het professioneel statuut de professionele autonomie en verantwoordelijkheid van de leraar en het recht om - binnen wettelijke, organisatorische en professionele kaders - zelfstandig en in collegiale samenspraak - beslissingen te nemen over de beroepsuitoefening.

De leraar erkent dat de eindverantwoordelijkheid voor zijn verrichtingen bij de werkgever berust. De leraar is verantwoording verschuldigd over alle taken, inclusief de beroepsinhoudelijke aspecten die worden uitgevoerd ter vervulling van de functie.

: